

A Győri Zenei Nevelési Konferenciák

Fél évszázada – 50 éve merült fel a gondolat, hogy Magyarországon Zenei Nevelési Konferenciát rendezzenek. Az első nagy országos találkozó terve és annak előkészületei 1967-ben kezdődtek.

A gondolatot Kodály tanítványa, Szőnyi Erzsébet a Zeneakadémia tanára vetette föl, visszaemlékezéséből idézünk:

„Az ötlet nagyon időszerűnek látszott, mert az 1964-es rendkívül sikeres budapesti ISME konferencia után, az 1965-ben Bonmban rendezett Bundesschulmusik Woche (Szövetségi Iskolazenei Hét) mintájára alkalom kínálkozott egy bazai nagy seregszemlére, mely betekintést nyújt az egész zenei nevelési vertikumba.”

Így az ottani részvétel és az ott szerzett tapasztalatok feltárták egy ilyen a szakmát megmozgató, széleskörű konferencia jelentőségét, és egyúttal annak a felismerését, hogy Magyarországon rendezzenek hasonló nemzetközi konferenciát a magyar zenetanárok részére.

Az elképzelés partnerre talált Győr városában. Dr. Nagy Miklós tanár, karnagy, a győri Liszt Ferenc Zeneiskola, majd Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója, az időben Tanácstagként meg tudta győzni a város vezetőit – különös tekintettel a város 700 éves évfordulójának közeledtére – a zenei rendezvény támogatására. Győr 1967. februárjában bejelentette, hogy kéri a Magyar Zenei Nevelési Konferencia rendezési jogát. Kodály Zoltán örömmel fogadta a tervet és megkezdődtek az időpont egyeztetések személyes találkozásra. Kodály Zoltán 1967. március 6-án bekövetkezett váratlan halála során sajnálatos módon erre már nem került sor.

Az 1968 májusára tervezett Konferencia előkészületei hatalmas energiával zajlottak. Budapesten Szőnyi Erzsébet szervezte a zenei programot. Az érdeklődési körbe vonta a legkiválóbb szakembereket és meghívta a zenei előadókat, és szekció vezetőket. Csak néhány nevet említek a teljesség igénye nélkül, akik mai napig élénken az emlékemben élnek. Bárdos Lajos, Sárosi Bálint, Somfai László, Tusa Erzsébet, Forrai Katalin, Ugrin Gábor, Párkai István, Vikár László.

Győrben Módos Mózsoné tanácselnök helyettes küzdött a konferenciáért. Úgy döntöttek, hogy a Művelődési Osztály egyik felügyelője zenész legyen. Hosszú ideig Pintér Ferenc töltötte be e tisztséget – ő már sajnos nincs közöttünk. Ám tisztelettel köszönhetjük Győr városának a szervezőit és tanúit akik még köztünk lehetnek, mindenek előtt dr. Nagy Miklós és Czigliényi László tanár urakat, valamint Nagy Klára tanárnőt.

Az első konferenciának hatszáznál több résztvevője volt. Az ország ének- és zenetanárai óvodától a középiskoláig, hangszeres tanárok alsó

és középfokról, nagy érdeklődéssel várták e találkozást, hiszen ilyen fórum addig még nem volt. Akkori résztvevők ma is felejthetetlen élményként emlékeznek azokra a csodálatos napokra amikor zengett, csengett a város az énekszótól. A zárónap estéjén énekszóval vonultak a Városháza elé, ahol már szólamokba csoportosulva zúgott fel Kodály-Berzsenyi Magyarokhoz kánonja, *Szőnyi Erzsébet* vezényletével.

Bárdos Lajos

A Konferencia jó híre hamarosan elterjedt, a külföldi érdeklődésre is számot tartó rendezvény hatása jelentősen befolyásolta a Nemzetközi, majd a Magyar Kodály Társaság létrejöttét. Az 1968 nyarán országosan nagy érdeklődésre tartó **Győri Zenei Nevelési Konferenciát** háromévenként megismételve, még öt alkalommal rendezték meg. Később e nemes feladathoz társult a Magyar Zeneiskolák Szövetsége, *Földes Imre* professzor vezetésével, *Csébfalvi Éva* sokirányú szervezésével.

Miközben az elmúlt évtizedekben országszerte újabb fesztiválok és szimpóziumok szerveződtek, kialakítva saját hagyományukat, ezalatt Győrből kevesebb hír érkezett. Ám alig két évtized elmúltával az emlékezés felelevenítette azon vezetés napokat amikor város-szerte zengett az énekszó és a Győrben zajló események híre messzire eljutott. A város számos zenei intézménye, nagy tudástartalékkal, sokirányú aktív szervezéssel, közös összefogással megindította a tervezést újabb országos nagy találkozó megrendezésére.

A terv megvalósult és 2010 áprilisában megrendezésre került a VII. Zenei Nevelési Konferencia, és ekkor célul tűzték e nemes hagyomány további folytatását. Így került sor a VIII. Konferencia létrejöttére 2014-ben május 15–18-ig. Majd ennek értelmében került megrendezésre 2017. május 11–14 között a IX. Győri Zenei Nevelési Konferencia.

Az újkori szervezőbizottság nagy gonddal szervezte a programot, ebben segítettek az elmúlt évi tapasztalatok is. Három fő területet említhetünk meg: A résztvevők országos keretekben való felkutatása, meghívása; A program összeállítása, kiváló előadók felkérése; A helyszín kiválasztása, megszervezése. E tekintetben is különös elismerés illeti a szervezőket. Győr gyönyörű belvárosának közepén a „Káptalandombon” álló Konferencia Hotel volt a Konferencia központja. Az ünnepélyes megnyitó, az előadások helyszíne, a szállás és étkezés mind azonos helyen! Az idő kihasználása mellett ez adott lehetőséget a résztvevőknek az előadásokat követően az állandó további szakmai eszmecserékre, ami a továbbképzéseknek egyik legnagyobb – hivatalosan ugyan nem jegyzett – de jelentős haszna.

A programszervezésnek két ága volt: az *Előadások* és a *Szekció programok*. Ehhez kapcsolódtak a szabadon választható koncert lehetőségek az *Öt Templom Fesztivál* keretében.

Rövid beszámoló keretében emlékezünk e legutóbbi konferencia eseményeire. 2017 május 11-én délután volt a konferencia ünnepélyes megnyitója.

Itt köszönhetjük *dr. Nagy Miklós* tanár urat, aki az első Konferencia megszervezése óta, valamennyi konferencián résztvett. *Rózsavölgyi László* Győr MJV Kulturális bizottságának elnöke a város nevében köszöntötte a vendégeket, a nagy számban érkezett résztvevőket.

Megnyitó beszédet *dr. Márkusné Natter-Nád Klára* mondott, melyben kiemelte a Nevelési Konferencia megalapításának példamutató jelentőségét, megemlítve a múlt kiváló szakembereit akik kezdetektől részesei voltak ennek a létrehozásában és színvonalas fenntartásában, tovább fejlesztve fél évszázadra kiható hatását. Majd egy fontos, örömteli hír bejelentésével kívánta köszönteni a Konferenciát.

2016 december elején felvették a „**Kodály-módszert**” a szellemi kulturális örökségek UNESCO-listájára. „*A legjobb megőrzési gyakorlatok*” családjába nyert felvételt. A döntést a Kulturális Örökség Kormányközi Bizottsága hozta meg. A Bizottság Magyarország javaslata alapján kiválasztotta a *Kodály Konceptiót, mint a népzenei hagyomány őrizőjét,* – mint az Egyezmény szellemében legjobban működő programot, projektet, illetve gyakorlatot.

A nemzetközi sajtóközlemény összefoglalásában a következő szöveg jelent meg:

„*A »Kodály-módszer« alapja az, hogy a zenei fogékonyságot már egészen kisgyermekkorától kezdve fejleszteni kell. A magyar módszer világszerte ismert és elismert, hiszen jól alkalmazható más társadalmi, kulturális közegben is.*”

Az 50 éves múltra visszatekintő Győri Zenei Nevelési Konferencia bátran és büszkén vállalhatja, hogy részese ennek a sikernek. Magas szintű szakmai megalapozottsággal, szervező munkájával, széles tömegek bevonásával sokat tett azért, hogy ismertesse, terjessze, megvalósítsa a Kodály koncepciót hazai környezetünkben, és messze túlmutatva határainkon túl is. Ehhez a jelentős, előre mutató munkához, kívánt további sok sikert, és nagyon eredményes Konferencia-napokat.

Énekszó követte a beszédeket. A *Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola* kórusa szólaltatott meg csengő, szép hangon népdalokat és Kodály

műveket karnagyuk *Etseyatse Andrea* tanárnő irányításával. Ezt követte a *Győri Pedagógus Énekkar*, a kiváló együttes különböző korszakok műveit adta elő *Katona Tibor* karnagy vezényletével.

Az elkövetkező három nap délelőttjén voltak az előadások, ami a reggeli beénekléssel kezdődött. Pénteken és vasárnap *Katona Tibor* Szt. László-díjas karnagy vezetésével, aki népdal énekléssel indított. A közbeeső napon „telt ház” fogadta a Budapestről érkező *Sapszon Ferenc* Kossuth-díjas karnagyot a *Reggeli beénekléshez*. Egyre szebben szólalt meg a „terem kórusa” a különböző hangzatgyakorlatok során, közben buzgón jegyzeteltek is, hiszen mindenki kíváncsi volt, mi a varázsa a Sapszon vezette Kórus-család zengő tiszta hangzásának.

A délelőtti előadások sorát *dr. Antal Lundström Ilona*, tudományos kutató, a zenepedagógia professzora kezdte melynek aktuális címe: *Kodály Zoltán zenei nevelési rendszerének jövőbe mutató hatása*. A további előadók a konferencia során: *dr. Ruppert István* a Széchenyi István Egyetem Művészeti Karának dékánja, *Túrmezeyné dr. Heller Erika* az ELTE Tanító és Óvóképző kar Ének-zenei Tanszékének docense, *dr. Buda Mariann* a Debreceni Tudományegyetem főiskolai docense, *Sapszon Ferenc* a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola alapítója és művészeti vezetője. A gazdag tapasztalatokra épült előadás központi témája „Minden teendőnk egyetlen szóban foglalható össze: nevelés” eköré csoportosítva vázolta fel az elért eredményeket és azt a sokrétű feladatot melyek a zenepedagógia területén előttünk állnak. *Szkordiliszné dr. Czitrovszky Ilona*, kutató tanár, *dr. Csépe Valéria*, egyetemi tanár, a MTA Közoktatási Bizottságának elnöke, *Reményi Attila* zeneszerző, *dr. Fehér Anikó* a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos munkatársa, *dr. Mindszenty Zsuzsánna*, az ELTE Zenei Tanszék docense, a KÓTA elnöke, *Ember Csaba*, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke,

Vértés Kornél: Győr, Káptalandomb, Püspökvár

Némethné Fülöp Terézia, az Oktatási Hivatal Győri Pedagógiai Oktatási Központ főosztályvezetője.

A műsorvezető Reider Szilvia fáradhatatlan energiával, pontossággal és kedvességgel vezette végig a közönséget három napon keresztül a változatos, színes programon.

A SZEKCIÓ PROGRAMOK-ra délután került sor, minden iskolatípusnak megfelelően hét különböző helyen

tartották. A programot a szekcióvezető és meghívott előadók alakították.

ÓVODA: dr. Gordánné Oláh Márta és Nagy Jenőné. **ÁLTALÁNOS ISKOLA ALSÓ TAGOZAT:** Czidor Melinda és Barabás Edina, László Balázs.

ÁLTALÁNOS ISKOLA FELSŐ TAGOZAT: Sipos Tamásné és Hraschek Katalin. **KÖZÉPISKOLA:** Justinné Ládi Etelka és dr. Fehér Anikó. **ZENEMŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM:** Gödölle Péterné és Kekkné Horváth Adél.

EGYHÁZZENEI SZEKCIÓ: Katona Tibor és Kelemen Ákos, dr. Medgyesy S. Norbert. **A Zeneiskolában,** A Győri Liszt Ferenc Zenei Alapfokú Művészeti Iskola tanulóinak első nyilvános előadásában mutatták be

A GYŐRI VASKAKAS LEGENDÁJA című zenés mesejátékot.

A végszó legyen a Köszönet hangja. Győrben hosszú időn keresztül sokan dolgoztak az előkészítésen, és a szervezésben ha nem is teljes e felsorolás, de említsük: *dr. Gordánné Oláh Márta, Sipos Tamásné, Szakács Erika, Katona Tibor* nevét.

Kiemelendő a múlt és a jelen kapcsolatát eleven ébrentartó: *Zsegora Csaba*, aki az 50 évvel ezelőtti Konferencia szervezésében már részt vállalt és annak emlékeit őrizve most is közreműködött, mindenkor készenlétben a megvalósítás zökkenő mentes gördülékeny folyamatában, mindenki elismerését kiváltva.

Köszönet a *Támogatóknak* akiknek anyagi hozzájárulása segítette e színvonalas Konferencia megvalósítását és egyúttal biztosítja a reményt a következő X. Győri Zenei Nevelési Konferencia megszervezésének.

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy 2018. november 15-én dr. Nagy Miklós csendesen elhunyt.

Márkusné Natter-Nád Klára